

סיוע בהקמת העיר חריש – תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מחליטים, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 870 מיום 20.12.2015 (להלן: החלטה 870), ובמטרה להמשיך את תנופת הבנייה והצמיחה הדמוגרפית בחריש, להאריך את תוקף סעיפים מס' 13 ו-15 בהחלטה 870, עד ליום 31.12.2020, וזאת ללא תוספת תקציב מעבר לתקציב שהוקצה בפועל למשרד הפנים בהחלטת ממשלה 870, לרבות ההתאמות התקציביות שבוצעו ביחס לתקציב זה.

עד לאישורו בכנסת של תקציב המדינה לשנת 2020, כל הקצאות התקציבים לפי החלטה זו כפופות להוראות סעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות סעיף 49 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

השיקולים להבאת החלטה זו לפי החוק בדבר אזורי עדיפות לאומית

החלטה זו מוגשת בהתאם לפרק כ"ו: אזורי עדיפות לאומית, בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: החוק), כתיקון להחלטה 870, והיא מבוססת על השיקולים הקבועים בסעיפים 151(ב) ו-13(3) בחוק בעניין חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו ותכנון הפריסה של האוכלוסייה, אשר עמדו ביסוד החלטה 870, ועל הנתונים הנוספים שיפורטו להלן.

במועד קבלת החלטה 870, הצפי היה שעד שלסוף שנת 2019, יאכלס היישוב למעלה מ-50,000 תושבים. קצב האכלוס בעיר היה ועודנו מהיר אף שאינו תואם את הצפי האמור. על פי נתוני למ"ס 2020, מתגוררים היום בחריש 15,495 נפש, ועל פי נתוני משרד הבינוי והשיכון מספר התושבים כבר עולה על 22,000. משנת 2015 ועד היום צמחה אוכלוסיית היישוב ב-1,499%. מדובר בגידול שאין דומה לו באף יישוב בארץ ועל פי ההערכות המעודכנות היישוב צפוי לעמוד ביעד 50,000 התושבים כבר בשנים הקרובות. היקף כלי הסיוע שנקבעו בסעיפים 13 ו-15 להחלטה נועדו לייצוב הרשות המקומית ולמתן שירותים על ידה, לטובת הוצאות מוניציפליות שוטפות והוצאות הקמה ובהתחשב בהיעדר הכנסות מתושבים. התקציב שיועד לסעיפים אלו לא נקבע ביחס ישיר למספר התושבים המשוער שהיה צפוי בעת קבלת החלטה 870. ההוצאות המוניציפליות השוטפות לטובת תאורה, פינוי אשפה וכו' חלות ואף במלואן גם באכלוס נמוך של תושבים. יתרה מכך ברשות בתנופת פיתוח ההוצאות המוניציפליות גבוהות יותר עקב הצורך להתמודד עם אתרי הבנייה. כך בנוגע להוצאות ההקמה לטובת כוח אדם ובניית המערך המוניציפלי שהן הוצאות קשיחות. במקביל האכלוס הנמוך מהצפוי משפיע מטבע הדברים גם על הכנסות הרשות שמצמצמות כתוצאה מכך. לצורך יישום סעיפים 13 ו-15 להחלטה 870 קבע משרד הפנים יעדים, שגם עודכנו בהתאם לנסיבות. קצב הפיתוח של חריש בשש השנים האחרונות הינו מקרה ייחודי שאין שני לו בישראל, ששינה את צביונו של היישוב מהקצה אל הקצה. עמדת גורמי המקצוע במשרד הפנים, על בסיס הנתונים הכספיים של הרשות, היא שיש צורך בהשלמת מימוש הסעיפים, לטובת ייצוב הרשות ומתן השירותים השוטפים על ידה כיום לתושביה, לאור הנסיבות המתוארות לעיל.

דברי הסבר

רקע כללי

בתכנית "שבעת הכוכבים" שאושרה בהחלטת ממשלה מס' 691 (ע/82) מיום 13.12.1990, הוחלט, בין היתר, על הקמת היישוב חריש בהיקף של 6,000 יח"ד. ביולי 1992, במסגרת איחוד רשויות, אוחדה חריש עם היישוב קציר ושמה שונה לקציר-חריש.

אכלוסו של היישוב חריש שהוקם בראשית שנות ה-90 לא צלח; אוכלוסייתו נותרה מצומצמת וחלשה במבחינה כלכלית-חברתית ולמעשה היישוב קפא על שמריו ללא פיתוח חדש למגורים. היישוב שהיה מיועד לקליטת 4,500 יח"ד נותר במשך מעל 20 שנים עם כ-300 יח"ד.

ביוני 2012, במסגרת קידום הפיכת חריש לעיר, הופרדו קציר וחריש: היישוב קציר הועבר לתחום שיפוטה של מועצה אזורית מנשה, וחריש הפכה להיות מועצה מקומית. באותה השנה פורסם מכרז של רשות מקרקעי ישראל במסגרתו שווקו בהצלחה כ-6,000 יח"ד.

בהחלטת ממשלה מס' 870 מיום 20.12.2015 ביקשה הממשלה לתת מענה לצרכים הייחודיים שנבעו מהגידול המואץ ושינוי הצביון של היישוב חריש כפי שפורטו בפרק העדיפות הלאומית של ההצעה. ההחלטה נקצבה לכתחילה עד לסוף שנת 2019, למעט סעיפים 7 ו-19 לה שביצועם תוכנן להסתיים עד לסוף שנת 2020.

קצב הפיתוח של חריש בשש השנים האחרונות הינו מקרה ייחודי שאין שני לו בישראל, ששינה את צביונו של היישוב מהקצה אל הקצה - מיישוב קהילתי קטן לרשות מקומית שעל פי חוות דעת משרד הבינוי והשיכון צפויה לקבל מעמד של עיר בשנת 2021.

בתחילת שנת 2019, החל משרד הבינוי לגבש הצעת החלטה רב שנתית (2021-2024) שמטרתה המשך תנופת הבנייה בחריש, ובמקביל ייצוב הרשות המקומית שעתידה להפוך לעיר תוך פרק זמן קצר, לרבות חיזוק כח האדם ברשות המקומית, גיבוש ואיתור מקורות הכנסה שיאפשרו לרשות החדשה להפוך לברת קיימא ככל הניתן. יצויין כי גם היום הרשות המקומית חריש אינה יודעת להעניק שירותים ברמה סבירה לאוכלוסייה ללא סיוע נקודתי מצד המדינה כפי שניתן בהחלטה 870.

כיום אין בחריש מספיק אזורי תעשייה ותעסוקה מתוכננים ו/או קיימים שיכולים לספק מקורות תעסוקה לתושבים וליצירת מקורות הכנסה ליישוב שיאפשרו לו להגיע לאיזון פיננסי. מנתוני משרד הפנים עולה כי בחריש יש רק 0.9 מ"ר של שטח תעסוקה ומסחר לנפש, לעומת הממוצע הקבוצתי (קבוצת ייחוס לפי גודל רשות ולפי מצב כלכלי-חברתי) שעומד על 7.5 מ"ר לנפש. כמו כן, פחות מ-8% מהכנסות הרשות מגיעות היום משימושים שאינם מגורים. לצד הענקת כלי סיוע לפיתוח כלכלי, הצעת ההחלטה מתוכננת לכלול גם סיוע ארגוני ותקציבי לרשות המקומית כדי לאפשר את תפקודה עד לביסוסה הכלכלי, זאת לצד כלי סיוע להמשך פיתוחה וצמיחתה של היישוב.

יובהר כי כל האמור לעיל מתייחס להצעה עתידית שגיבושה טרם הושלם ולא להחלטה המוצעת כעת, אשר מטרתה הארכת תוקף בלבד של שני סעיפי משרד הפנים בהחלטה 870, כפי שיפורט בהמשך.

עקב מספר מערכות בחירות כלליות וכהונת ממשלת מעבר נמנעה האפשרות לאישור תכניות ממשלתיות חדשות ועל כן החלטה זו מציעה להאריך את תוקף הסעיפים הבאים בהחלטה 870 עד ליום 31.12.2020, וזאת על מנת לנצל באופן מיטבי את יתרות התקציב שנותרו בהחלטה ולייצר ככל הניתן רצף בין החלטה 870 להצעה החדשה שיש כוונה להביא לאישור הממשלה בהמשך:

ס' 13 (תגבור שירותים) וסעיף 15 (תכנית ייצוב רב שנתית): לאחר אישור החלטה 870, קבע משרד הפנים יעדים ואבני דרך להקצאת התקציב לרשות המקומית בשני הסעיפים כאמור. במהלך רבעון ד' 2019, התברר כי ישנן אבני דרך שקבע משרד הפנים בתכנית הייצוב של הרשות ביחס לרבעון ב' 2019, שאין באפשרות הרשות לממש ובהתאם החלה עבודה לעדכון אבני הדרך. אבני הדרך שמבקש משרד הפנים לעדכן, לא מומשו, שלא בשל התנהלות לא תקינה של הרשות לדוגמא: (1) הצטרפות לתאגיד מים וביוב אזורי: התקיימה ישיבת מליאה בה הרשות אישרה הצטרפות לתאגיד מים וביוב אזורי - תאגיד מי חדרה אך תאגיד המים טרם אישר את הצטרפותה אליה ועל כן נבצר מהרשות לעמוד באבן דרך זו במועד שנקבע לכך ב-2016. (2) קידום תכנון לבנייה לתעשייה באזור 32: הרשות הגישה את בקשתה לבחינת הוועדה הגיאוגרפית כנדרש ממנה, אך בשל מורכבות הנושא, הוועדה הגיאוגרפית טרם סיימה את בחינתו וטרם הגישה את התייחסותה לפניית הרשות בנושא. (3) קידום תכנון לבנייה לתעשייה באזור שטחי של ההשבה חריש דרום: קיים פרוטוקול ועדה מיוחדת המאשר את הפקדת התכנית בכפוף למילוי תנאים, לרבות תשריט תב"ע. אישור התכנית למתן תוקף נדחה ללא תאריך יעד בהסכמת הממונה על המחוז בשל הרצון למקסם את כלכליות התכנית לטובת חריש.

מטרת הארכת התוקף היא לאפשר למשרד הפנים לממש את היתרה התקציבית בסך 8.5 מלש"ח מתוך 137.8 מלש"ח שהוקצו בהחלטה בסעיפים 13, ו-15, לתגבור שירותים ולתכנית לייצוב רב שנתית, וזאת בהתאם לאישור יעדים חדשים לרשות המקומית שייקבעו על-פי קריטריונים אשר יכללו בין היתר, ניהול תיקון, התייעלות וחסכון בצד ההוצאות והגדלת הכנסות עצמיות בצד ההכנסות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

פיתוח יישוב חדש בפריפריה הקרובה, תוך מתן מענה לביקושים קיימים לדיוור

תקציב

אין בהחלטה תוספת תקציבית מעבר לזו שנקבעה בהחלטה המקורית

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

משרד הפנים - מאשר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 691 מיום 13.12.1990

החלטת ממשלה מס' 3071 מיום 03.02.2008

החלטת ממשלה מס' 1505 מיום 14.3.2010

החלטת ממשלה מס' 4137 מיום 28.9.2008

החלטת ממשלה מס' 870 מיום 20.12.2015

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה

ועל ידי שר הבינוי והשיכון

ועל ידי שר הפנים

י"ח בחשון התשפ"א

05 בנובמבר 2020

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ח בחשוון התשפ"א

5 בנובמבר 2020

סימוכין: 184130001

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים**נושא הצעת ההחלטה: סיוע בהקמת העיר חריש – תיקון החלטת ממשלה****תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:**

1. סעיף 151(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009 (להלן: "החוק") קובע כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית (להלן: "אזור עדיפות לאומית"); החלטה כאמור יכול שתהיה כללית ויכול שתהיה לגבי עניין מסוים או לתקופה מסוימת.
2. סעיף 152 לחוק קובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית בתחומי הפעילות הממשלה השונים של הממשלה, ובמסגרת זו תחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות, התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן ההולם את נסיבות העניין.
3. בהחלטת ממשלה מס' 870 מיום 20.12.2015 בעניין סיוע בהקמת העיר חריש (להלן: "החלטת הממשלה") נקבעה תוכנית רב שנתית לחריש, כיישוב בעל עדיפות לאומית, תוך פירוט השיקולים והנימוקים לקביעת אזור העדיפות והנתונים התומכים בכך, וקביעת כלי הסיוע הממשלתיים שיופעלו במסגרת החלטת הממשלה.
4. כעת מוצע להאריך את תוקף סעיפים 13 ו-15 להחלטת הממשלה עד ליום 31.12.2020 על מנת לאפשר למשרד הפנים להשלים את מימושם של הסעיפים, ללא תוספת תקציבית לעומת הקבוע בהחלטת הממשלה, הכל כמפורט בהצעה, לרבות פרק העדיפות הלאומית המעודכן בה, ובדברי ההסבר לה.
5. יישום ההחלטה ייעשה בהתאם להוראות כל דין החל על העניין, לרבות חוק יסוד: משק המדינה וחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לכל האמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ללשכות המשפטיות של המשרדים הרלוונטיים. הערות שהתקבלו בהיבטים המשפטיים הוטמעו בנוסח.

היועצת המשפטית

מהלשכה המשפטית במשרד הפנים ומהלשכה המשפטית במשרד הבינוי והשיכון נמסר כי אין להם הערות להצעה בהיבטים המשפטיים.

עד למועד זה לא התקבלו הערות נוספות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור כל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 870 של הממשלה מיום 20.12.2015

870.

סיוע בהקמת העיר חריש

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 691 מיום 13.12.1990, מס' 4137 מיום 28.9.2008 ומס' 1505 מיום 14.3.2010 בעניין הקמה וקידום היישוב חריש, להכריז על חריש כיישוב בעל עדיפות לאומית על יסוד ההנמקות המפורטות בהחלטה זו, ולהפעיל תכנית לקידום ולפיתוח חריש לקראת הפיכתה לעיר כדלקמן:

1. **מרכז לטיפול בתושבים חדשים** – לצורך הפעלת מרכז שירות אחוד למתן מענה כולל לקליטה ולטיפול בתושבים חדשים, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות למועצה המקומית חריש (להלן: הרשות המקומית) בשנת 2015, סך של 1.5 מלש"ח מתקציבו. התקצוב ישמש להקמת המרכז לרבות מבנה יביל והצטיידות. משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים והרשות המקומית יגבשו, עד ליום 1.3.2016, את אפיוני הסמכות והפעילות של המרכז.
2. **טיפול במרקם הוותיק** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול לחידוש מרכז היישוב הוותיק, בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 1444, בהשקעה כוללת בסך של 8.1 מלש"ח בפריסה על פני שלוש שנים (2016-2018). לצורך כך יקצה משרד הבינוי והשיכון 3.3 מלש"ח מתקציבו, בפריסה שווה על פני השנים. משרד האוצר יעביר למשרד הבינוי והשיכון תקציב תוספתי ייעודי בסך 4.8 מלש"ח, בפריסה שווה על פני השנים.
3. **קידום תכניות בנייה למסחר ולתעסוקה** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון לקדם תכניות בנייה לתעשייה, למסחר ולתעסוקה בחריש על מנת לאפשר לרשות המקומית להגיע לאיזון כלכלי, בין היתר במסגרת תכנון שטחי ההשבה של קיבוץ מצר וכן שטח תעשייה/תעסוקה משותף עם המועצה האזורית מנשה ובקעה-ג'ת מצפון לקיבוץ להבות חביבה.

4. **ועדת גבולות** - הממשלה רושמת את הודעת שר הפנים כי בכוונתו לבחון הקמת ועדת גבולות וחלוקת הכנסות בנוגע לרשות המקומית חריש בכדי לתת מענה לצרכיה.
5. **תגבור כוח אדם במשרד הבינוי והשיכון** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקים ולהפעיל, לתקופה זמנית של ארבע שנים, "מרחב חריש", במחוז חיפה, אשר ילווה את המשך הקמת העיר חריש והרחבתה העתידית. המרחב יכלול מנהל תחום בכיר, ומרכז ביצוע, ויפעיל מערך תומך לנושאים כגון תיאום פרוגרמה וטיפול ביוזמים, כלכלן הנדסי וכו'. לשם כך, יתקצב משרד האוצר את משרד הבינוי והשיכון, בשנת 2016, בשני תקנים זמניים אשר יועסקו במשרד לתקופה של ארבע שנים. בנוסף, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להפעיל מערך מקצועי תומך בפעולות פיתוח התשתיות באתר כחלק מתקציב המשק הסגור של האתר, בכפוף לאישור הוועדה לתכנון ולפיתוח אשר הוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 125 מיום 25.6.2015, שעניינה התאמת מבנה ניהול הנדלי"ן בממשלה להתמודדות עם משבר הדיור (להלן "הוועדה לתכנון ולפיתוח").
6. **מוסדות ציבור** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות למועצה המקומית חריש סך של 90 מלש"ח, בפריסה על פני שלוש שנים (2017-2015), לטובת שדרוג מוסדות חינוך שאושרו על ידי משרד החינוך בהתאם לכלליו. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב תוספתי ייעודי בסך 90 מלש"ח, מהם 15 מלש"ח בשנת 2015, 50 מלש"ח בשנת 2016 ו-25 מלש"ח בשנת 2017.
7. **תחזוקת תשתיות** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות למועצה המקומית חריש עד 30 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים (2020-2016), לצורך מימון תחזוקת התשתיות שמשרד הבינוי והשיכון הקים ואשר יעביר לרשות המקומית בתקופה האמורה. העברת התקציב לרשות המקומית תבוצע בכפוף לאישור הוועדה לתכנון ולפיתוח. מקורות המימון לסעיף זה ייכללו במסגרת עלויות הפיתוח שיגבה משרד הבינוי והשיכון בחריש כחלק מתקציב המשק הסגור של האתר.
8. **תגבור הוועדה המיוחדת לתכנון ולבנייה בחריש** - להנחות את מינהל התכנון לתקצב, בשנים 2015-2019, העסקת כח אדם נוסף ומחשוב בוועדה המיוחדת לתכנון ולבנייה בחריש. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למינהל התכנון תקציב תוספתי ייעודי של עד סך 10 מלש"ח (ועד 2 מלש"ח לשנה).

9. מדדי תקצוב

א. להנחות את משרד התרבות והספורט, כי בכל הנוגע לקולות קוראים ולאמות מידה לתקצוב ולתמיכה המכילים מרכיב של היקף האוכלוסייה, יובא בחשבון בהם מרכיב האוכלוסייה על פי קצב האכלוס הצפוי כמפורט להלן, ובפעילות שוטפת – בהתחשב בקצב האכלוס הצפוי במהלך השנה: 17,550 תושבים החל מיום קבלת החלטה זו ועד ליום 31.12.2016; 28,350 תושבים החל מיום 1.1.2017 ועד ליום 31.12.2017; 43,650 תושבים החל מיום 1.1.2018 ועד ליום 31.12.2018; 54,450 תושבים החל מיום 1.1.2019 ועד ליום 30.6.2019.

ב. נוכח היעדר אפיון אשכול חברתי-כלכלי של חריש כיחידה מחקרית נפרדת במדד החברתי-כלכלי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ועד למועד פרסום מדד כאמור, ולנוכח הצורך בהגדרת אשכול כאמור לטובת קולות קוראים, והקצאות וזכאויות שונות, להטיל על צוות משותף למשרד הפנים ולמשרד ראש הממשלה, לגבש, לא יאוחר מיום 1.3.2016, הסדר לעניין אופן שיקלול חריש בתחשיבים ובהסדרים כאמור; הסדר זה יכול שיהיה אחיד או שונה לעניינים שונים, והכל כפי שיקבע הצוות. הצוות יוכל לשוב ולהתכנס לטובת קביעת מענה נדרש בנושאים שונים ככל שיתברר שקיימות סוגיות חדרושות סיווג כאמור אשר לא קיבלו מענה בהסדר או שהוסדרו באופן לא מספק.

10. כיתות לימוד

א. להנחות את משרד החינוך לתקצב הקמת 400 כיתות לימוד בשנים 2015-2016, בהתאם לסיכום בין משרד החינוך לבין משרד האוצר לשנים האמורות.

ב. להנחות את משרד החינוך, בתיאום עם משרד האוצר ובהתייעצות עם הרשות המקומית, לקבוע את הקצאת הכיתות הנדרשת לשנים 2017-2019, וזאת לא יאוחר מיום 31.12.2016.

ג. להנחות את משרד החינוך, בכל הנוגע להקצבות שונות וככל שהדבר רלוונטי על פי קביעת משרד החינוך, להקצות משאבי

מזכירות הממשלה

חינוך נוספים בהתאם לתוצאות סקר מאפייני המתאכלסים
לשנים 2016-2017.

11. **בנייה ירוקה** - להנחות את המשרד להגנת הסביבה להקצות למועצה המקומית חריש בדרך של תמיכה במועצה, בהיקף של עד 9 מלש"ח בפריסה על פני שלוש שנים (2016-2018), לטובת בניית מוסדות חינוך באופן שיעמדו בדרישות התקן לבנייה ירוקה מס' 5281; זאת, בכפוף לתכנית עבודה שתאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד הבינוי והשיכון ביחס למרכיבי התקן שייושמו בכל מבנה ועלותם, ובכפוף להשלמת הביצוע של הקצאת הכיתות כאמור בסעיף 10(ב) להחלטה זו. לצורך כך, יעביר משרד הבינוי והשיכון למשרד להגנת הסביבה 3 מלש"ח בפריסה שווה על פני שלוש שנים (2016-2018). המשרד להגנת הסביבה יממן ממקורותיו את יתרת התקציב, בסך 6 מלש"ח, בפריסה שווה על פני שלוש שנים (2016-2018).
12. **תגבור פעילות רווחה** - להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – הרווחה) לתגבר פעילות בתחום הרווחה בחריש. לצורך כך, יתקצב משרד האוצר את לשכת הרווחה ביישוב בחמישה עובדים נוספים בשנת 2016. תקצוב פעילות רווחה מתוגברת לשנים 2016-2019, תתואם בין משרד הרווחה לבין משרד האוצר עד סוף הרבעון השני של שנת 2016. יובהר כי המבנים הפיזיים לשירותי הרווחה יוקצו על ידי הרשות המקומית ובאחריותה, כמקובל לגבי כל הרשויות המקומיות.
13. **תגבור שירותים** - להנחות את משרד הפנים להקצות לרשות המקומית 15.8 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019), לצורך תגבור שירותים לרבות תשתית נלווית ברשות המקומית בהתאם לתכנית עבודה שתאושר על ידי משרד הפנים ומשרד האוצר. 5 מלש"ח מהסך האמור יתוקצבו על ידי משרד הפנים ממקורותיו; 10.8 מלש"ח יועברו ממשרד האוצר למשרד הפנים כתקציב תוספתי ייעודי. פריסת התקצוב תבוצע בהתאם לתוכנית העבודה.
14. **מבנה ארגוני** - להנחות את משרד הפנים להקצות לרשות המקומית תקציב בסך 1 מלש"ח לצורך קידום בחינה ארגונית ברשות המקומית, בדגש על יצירת מבנה ארגוני הולם לצרכי הרשות הקיימים והעתידיים, תהליכי עבודה ונהלים ותשתיות מחשוב מקושר מערכת שכר ומשאבי אנוש. לצורך כך, משרד האוצר יעביר למשרד הפנים תקציב תוספתי ייעודי בסך 1 מלש"ח בשנת 2016.

15. **תוכנית ייצוב רב שנתית** - משרדי הפנים והאוצר יקצו לרשות המקומית מענקים בסך כולל של 122 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2019-2016) לצורך תוכנית ייצוב רב שנתית. גובה המענק השנתי יהיה עד לגובה הגרעון החזוי השנתי, כפי שיסוכם בין משרד הפנים לבין משרד האוצר. לצורך כך, משרד הפנים יממן מתקציבו 29.5 מלש"ח לשנים 2019-2016, מהם 16 מלש"ח בשנת 2016 במסגרת תכנית ההבראה של הרשות; משרד האוצר יעביר למשרד הפנים סך של 92.5 מלש"ח כתקציב תוספתי ייעודי לצורך מטרה זו. פריסת התקצוב תיעשה בהתאם למתווה שיגבשו משרדי האוצר והפנים.

16. **מעונות יום** - להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה להקצות סך של 35 מלש"ח, בשנים 2017-2016, במסגרת מסלול בינוי בחוראת מנכ"ל 9.3 "תקצוב בינוי רשויות מקומיות לתכנון ובינוי מעונות יום", כתקציב ייעודי לטובת הקמת מעונות יום בחריש.

17. **תחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב)** - להנחות את משרדי הבריאות והאוצר לתקצב פתיחת תחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב), בסך של 6.2 מלש"ח לשנים 2019-2017, ממקורות המימון ובהתאם לפריסה להלן:

מקור תקציבי / שנת תקציב	2017	2018	2019
	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]
משרד האוצר	1.125	1.875	1.65
משרד הבריאות	0.375	0.625	0.55

שיטת ההפעלה של התחנות לבריאות המשפחה תסוכם בין משרד הבריאות לבין משרד האוצר עד ליום 3.2.2016.

18. כבישים

א. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, במסגרת התקציב שהוקצה למשרד לפעילות זו, לתכנן ולקדם זמינות לביצוע מחלף במפגש הכבישים 444/65, ולפעול ככל הניתן ועל פי כל דין להשלים את התכנון הסטאטוטורי לכביש 444 מחריש ועד לחיבור עם כביש 9, לרבות הפרדות מפלסיות, ככל שיידרשו.

ב. להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול ככל הניתן ועל פי כל דין להשלים את התכנון הסטאטוטורי לכביש 611, עד לסוף הרבעון

השלישי של שנת 2017. לצורך כך יקצה משרד הבינוי והשיכון מתקציבו 8 מלש"ח.

ג. להנחות את משרדי האוצר, התחבורה והבטיחות בדרכים והבינוי והשיכון, לתאם עד לסוף הרבעון השני של שנת 2016, את התקצוב הנדרש עבור המשך הקמת המחלף במפגש הכבישים 444/65 מעבר לשלבים שבסעיף א' לעיל.

19. **תחבורה ציבורית** - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לתכנן מסופי אוטובוסים, הקמת תחנות והפעלת קווי נסיעה מחריש למרכזי תעסוקה ותחבורה באזור, בהתאם לתכנית הרב-שנתית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפיתוח ולהסדרת שירותי התחבורה הציבורית בחריש. התקציב לביצוע הפרויקטים ייפרס על פני חמש שנים (2016-2020), באופן שיתואם בין משרדי התחבורה והבטיחות בדרכים לבין משרד האוצר עד לסוף הרבעון הראשון של שנת 2016.

20. **תחנת רכבת** - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול לתכנון ולתקצוב תחנת רכבת על תוואי מסילת מנשה בסמוך לחריש (תחנת עירון), בכפוף לתקצוב מסילת מנשה.

21. **העתקת מחנה מג"ב והקמת מתחם חירום** - להנחות את המשרד לביטחון הפנים להקים מתחם שיכלול את גופי המשרד לביטחון הפנים (בסיס מג"ב, תחנת משטרה ונקודת שירותי כבאות והצלה) בהתאם לסיכום התקציבי בין המשרד לביטחון הפנים לבין אגף התקציבים במשרד האוצר מיום 16.12.2015, ולהעתיק את בסיס מג"ב למתחם לא יאוחר מיום 31.12.2019.

22. **מרכז הפעלה בחירום ואמצעי חירום** - לצורך הקמת מרכז הפעלה בחירום, להנחות את משרד הפנים להקצות לרשות המקומית סך של 4.5 מלש"ח לשנים 2016 – 2019. התקציב ישמש את הרשות המקומית להקמת המרכז לרבות הקמת מבנה ייעודי והצטיידות בהתאם להנחיות הגורמים המוסמכים לפי דין לעניין זה. לצורך כך משרד הפנים יקצה מתקציבו 1.5 מלש"ח. משרד האוצר יעביר למשרד הפנים תקציב תוספתי ייעודי בסך 3 מלש"ח. רשות החירום הלאומית (רח"ל) במשרד הביטחון תבחן העמדת סיוע לתקצוב מרכז הפעלה בחירום בכפוף לאישור ועדת הקצאות של רח"ל. הסיוע התקציבי של רח"ל, ככל

מוכירות הממשלה

שיתקבל, יקוזז מחלקו של משרד הפנים בסעיף זה. פריסת התקצוב תיעשה בהתאם למתווה שיגבשו משרדי האוצר והפנים.

23. **בית עלמין** - הממשלה רושמת את הודעת רשות מקרקעי ישראל כי תפעל לסיוע לחריש בהקצאת קרקע להרחבת בית העלמין, כך שישירת את כלל תושבי היישוב בטווח הארוך.

24. **היערכות להמשך הרחבת חריש** - להאריך את משך פעילות ועדת המנכ"לים לקידום חריש בראשות מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, אשר הוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 1505 מיום 14.3.2010, למשך חמש שנים מיום קבלת החלטה זו, ולקבוע כי מנכ"ל הרשות המקומית יהיה מוזמן קבוע לדיוני הוועדה. הוועדה תפעל להסרת חסמים ולקידום פעולות לשם המשך קידום ופיתוח העיר.

השיקולים להבאת החלטה זו לפי החוק בדבר אזורי עדיפות לאומית

החלטה זו מוגשת בהתאם לפרק כ"ו: אזורי עדיפות לאומית, בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: החוק), וזאת לאור השיקולים הקבועים בסעיפים 151(ב) ו-3(3) בחוק בעניין חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו ותכנון הפריסה של האוכלוסייה.

בחמש השנים הקרובות, בהתאם לקצב השיווקים הנוכחי וצפי השיווקים, היישוב חריש צפוי לגדול מהיקף קיים של כ-300 משפחות ליותר מ-12,000 משפחות. הפיתוח היישובי לטווח של 10 שנים מתוכנן להגיע ל-24,000 יח"ד (כ-100,000 תושבים). צפי האכלוס בחריש הינו 17,550 תושבים החל מיום קבלת החלטה זו ועד ליום 31.12.2016; 28,350 תושבים החל מיום 1.1.2017 ועד ליום 31.12.2017; 43,650 תושבים החל מיום 1.1.2018 ועד ליום 31.12.2018; 54,450 תושבים החל מיום 1.1.2019 ועד ליום 31.6.2019.

נכון להיום שווקו קרוב ל-10,000 יח"ד בחריש, שיאכלסו בעתיד כ-45,000 תושבים. משרד הבינוי והשיכון מעריך שבמהלך שנת 2016 ישווקו כ-2,000 יח"ד נוספות, שסך הכל יאכלסו 54,000 תושבים בשנים הקרובות. יצוין שביישוב קיים מלאי תכנוני נוסף של 12,000 יח"ד נוספות, חלקן מאושרות לבנייה וחלקן מצויות בהליכי אישור שונים.

קצב פיתוח זה ישנה את צביונו של היישוב מהקצה אל הקצה. מקרה זה שבו יישוב קהילתי קטן עתיד לצמוח תוך פרק זמן כה קצר לעיר עם למעלה מ-50 אלף תושבים הינו מקרה ייחודי שאין שני לו בישראל, וקידומו עולה

מזכירות הממשלה

בקנה אחד עם מדיניות הממשלה בנושא פריסת אוכלוסין. שינוי מהותי זה ביישוב מצריך גם מענים מיוחדים כמפורט בהחלטה זו. יצוין כי אמנם קיימות ערים בארץ בהן צפויים בניה ואכלוס של מספר ניכר של יחיד, אולם מצבן ההתחלתי של ערים אלו שונה בתכלית ממצב היישוב חריש, שהוא כיום, בנקודת המוצא, יישוב קטן מאד המונה כ- 300 משפחות בלבד, ונעדר תשתיות עירוניות מפותחות, אשר עתיד להפוך בתוך פרק זמן קצר לעיר משמעותית בגודלה. יצוין כי לערים קיימות שלהן נוספו מספר רב של יחיד ניתנו מענים מתאימים לצרכיהן, בדרך כלל במסגרת הסכמי גג.

יצוין כי לרשות המקומית חריש, שתוכננה והותאמה לטיפול באוכלוסיה בהיקף מצומצם, אין תשתית מקצועית, ארגונית ופיזית, המאפשרת מתן שירותים ברמה סבירה לאוכלוסייה שתגדל עשרות מונים בתוך פרק זמן קצר.

לאור האפיונים הייחודיים של הפיתוח בחריש כאמור לעיל, מוצע להכריז על חריש כיישוב בעל עדיפות לאומית לטובת הפעולות, ההשקעות וההטבות הקבועות בהחלטה זו, וזאת עד סוף שנת 2019. ביצועם של סעיף 7 (תחזוקת תשתיות), וסעיף 19 (תחבורה ציבורית) יימשך גם בשנת 2020 וזאת לאור תכניות העבודה ליישומן של סעיפים אלו.